

AMERIKANSKI SLOVENEK

Katoliški list za slovenske delavce v Ameriki in glasilo D. S. D.

ŠTEVILKA 92.

JOLIET, ILLINOIS, 12. OKTOBRA 1920

LETNIK XXIX

PREBIVALSTVO V Z. D. DOBRO POMNOŽENO.

Zvezni urad za ljudsko štetje poroča o naraščanju. Vermont in Nevada "rakovo pot".

SNEG IN ZAMETI V COLORADI.

Koruzna ceneje kot premog, zato bodo ž njo kurili.

Prebivalstvo Zedinjenih držav.

Washington, 11. okt.—Sledede številke je zadnji teden izdal zvezni urad za ljudsko štetje. Te številke kažejo koliko je katera država štela prebivalcev pred desetimi leti in koliko jih šteje sedaj.

	1920	1910
New York	10,384,144	9,113,614
Penn.	8,720,159	7,665,111
Illinois	6,485,098	5,638,591
Ohio	5,769,368	4,767,121
Texas	4,661,027	3,896,542
Mass.	2,852,356	3,366,416
Michigan	3,667,222	2,810,172
California	3,426,536	2,377,549
Missouri	3,403,547	3,293,335
N. Jersey	3,155,374	2,537,167
Indiana	2,930,544	2,700,876
Georgia	2,894,683	2,609,121
Wis.	2,631,839	2,333,860
N. C.	2,556,486	2,206,387
Kentucky	2,416,013	2,289,905
Iowa	2,403,630	2,224,771
Minn.	2,386,371	2,075,708
Alabama	2,347,295	2,138,098
Tenn.	2,337,459	2,184,789
Virginia	2,306,361	2,061,612
Oklahoma	2,027,564	1,657,155
Louisiana	1,797,798	1,656,388
Miss.	1,789,384	1,797,114
Kansas	1,769,257	1,690,949
Arkans.	1,750,995	1,574,449
S. C.	1,683,662	1,515,400
W. Va.	1,683,662	1,515,400
W. Va.	1,463,610	1,221,119
Maryd	1,449,610	1,295,346
Conn.	1,380,385	1,114,756
Wash.	1,356,316	1,141,990
Nebraska	1,295,502	1,192,212
Florida	966,296	752,619
Colo.	939,376	799,023
Oregon	793,389	672,765
Maine	768,014	742,371
N. Dak.	645,730	577,056
S. Dak.	635,839	583,888
Rhode I.	604,379	542,610
Montana	547,593	376,053
Utah	449,446	373,531
N. Hamp.	443,083	430,572
Idaho	431,826	325,594
N. Mex.	360,247	327,301
Vermont	352,421	355,956
Arizona	333,273	204,354
Delaware	223,003	202,322
Wyoming	194,402	145,965
Nevada	77,497	81,875
Dist. Col.	437,571	331,069

Skupaj 105,683,108 91,972,266

Snežni zameti v Leadvillu.

Leadville, Colo., 11. okt.—Iz gorovja je pridrvel snežni vihar in sabo prinesel toliko snega, da ga je po vsi okolici tega mesta po več inčev na debelo. Ponekod ga je vihar nosil po več nog visoko.

Požar uničil tovarno.

Gary, Ind.—V tovarni O. K. Giant Battery kompanije je nastal ogenj. Goreti je pričelo v delavnici in kotlu, v katerem kuhajo barvo. Iz malega plamenčka je nastal požar. Preden je ibla na mestu pomoč z gasilnim orodjem. Škoda znaša dve sto tisoč dolarjev.

V Iowi bodo kurili s koruzo, ker je ceneja kot premog.

Elwood, Iowa.—Farmorji v tem kraju bodo to zimo kurili s koruzo namesto s premogom. Tona premoga stane \$20 in \$2.50 je treba plačati od vsake tone vozniku, ki ga prepelje. Na drugi strani je cena koruzi padla na 60 centov bušelj. Za tono koruze dobi farmer \$15.75, za premog mora plačati \$22.50. Iz tega razloga bodo farmerji kurili s koruzo, ki ima baje enako toploto kot premog.

2,000 milj oddaljena mati slutila sinovo nezgodo.

Chicago, 12. okt.—Mrs. E. J. Bulgin je prišla sem na obisk k svoji sestri iz Portland, Ore. Žena je postala večeraj nekam otožna. Ko so je vprašali kaj je vzrok, da ni tako dobro razpoložena, kakor navadno, je odgovorila, da ne ve, a sluti, da se je nekaj hudega pripetilo njenemu sinu, ki ga je pustila doma, predno je odšla v Chicago.

Cez nekoliko ur pa pride sel brzojavne postaje. Soproj je namreč brzojavil ženi: "Artur se je smtno ponesrečil!" Sin je bil star 23 let.

Kardinal priporoča usmljenkam glasovati.

Baltimore, 12. okt.—Dodatek k svojemu priporočilu katoliškim ženam v Ameriki, da naj vsaka stori svojo državljansko dolžnost ob bodočih velikih volitvah s tem, da gre vsaka na volišče in odda svoj glas ter tako izvrši svojo dolžnost, je kardinal Gibbons, nadškof baltimeški, posebno priporočal tudi sestram usmljenkam, da naj bi se tudi one vse udeležile volitve, ker so državljanke in imajo pravico kakor druge ženske volivke, pa tudi isto dolžnost v tem oziru.

Raketa proti luni.

New York, N. Y.—Profesor Goddard iz Worcester, Mass., je izgotovil raketo, katero namerava poslati na luno. On je prepričan, da bo to raketo odposlal na luno v teku enega meseca.

Milijonski požar v Texasu.

Cameron, Tex., 11. okt.—Naden milijon dolarjev vrednega bombaža je vničil požar, ki se je večeraj pojavil v tukajšnjih skladiščih. Nad 7,000 bal bombaža je popolnoma vničenih. Lastniki in drugi so mnenja, da so požar podžgali ponočni jezdec ki se pojavljajo po vseh krajih, koder raste bombaž. Dotična kompanija je velike množine bombaža prodajala in razpošiljala na vse kraje, česar pa nočni jezdec ne trpijo. ker hočejo, da nihče ne proda bombaža dokler spet ne dobi stare cene.

Vojaki se spuntali v Meksiki.

Vera Cruz, 10. okt.—Tristo vojakov, katerih vodja je general Feliks Diaz, se je spuntalo v Altotocahnu, blizu Vera Cruz. Proglasili so, da bodo vodili novo revolucijo zoper vlado, ki hoče poslati v progastvo njihovega vojskovodjo.

W. H. TAFT ZA LIGO, PA TUDI HARDINGA.

Bivši predsednik pravi, da je liga narodov potrebna, a zaupa v republikance.

NOČNI JEZDECI ROGOVILJO.

Po južnih državah se pojavili radi cene bombaža.

Taft za ligo in Hardinga.

Vancouver, B. C., 10. okt.—Bivši predsednik Taft, ki je veliki prijatelj lige narodov in edini republikanec-vodja, ki je podpiral Wilsona med mirovno konferenco, se je izjavil danes v odgovor na vprašanja gov. Coxa. Taft pravi, da izvolitev Hardinga bo omogočilo spraviti ligo narodov skozi senat s potrebnimi pridržki. Taft pravi, da je Wilsonova liga boljše kot nič, a se nikakor ne strinja s predsednikom, ki ne dovoli, da bi tudi senat imel pravico kaj spremeniti v dotičnih členih lige.

Harding tudi za ligo.

Marion, O., 11. okt.—Senator Harding je danes izdal svojo izjavo glede lige narodov. Tudi on je za nekako zvezo med narodi, da se prepreči svetovna vojna, a pravi, da je nezprosen sovražnik Wilsonove lige, ki je bila skrojena v Parizu in predložena senatu.

Cox pravi "Lincoln bi bil za ligo".

St. Louis, Mo., 11. okt.—Gov. Cox prirejuje svoje shode po državi Illinois in na vsakem s-hodu povdarja, da bi bil tudi bivši predsednik Lincoln za ligo narodov, ako bi živel v sedanjih časih.

Taft pomagal sestaviti pravila.

Nadlje trdi governor Cox, da je bivši predsednik Taft pomagal sestaviti pravila lige narodov in mirovne pogodbe. Trdi, da je bil bivši predsednik Taft v tesni zvezi s predsednikom Wilsonom, ki ga je v vsaki važni točki vprašal za svet predno je bila liga narodov ustanovljena in njena pravila potrjena.

Oglesby se podal.

Chicago, 12. okt.—John G. Oglesby, sedanjí podgovernor in bivši govornski kandidat ob zadnji prvotni volitvi, ki je bil od Len Smalla z peščico večine poražen, je danes izdal svojo izjavo, da bo opdiral Smalla in republikanski tiket. Bali so se, da bo tožil, kakor je grozil.

Nominatorji Coxa so izpili 40 sodov žganja!

San Francisco, Cal.—Mestni in zvezni uradniki priznavajo, da so za časa konvencije demokratske stranke "suspendirali" prohibiško postavo in dovolili delegatom 40 sodov žganja. Delegatje so nominirali Coxa za kandidata.

Predsednik republike Chile.

Santiago, 11. okt.—Kongres republike Chile je danes izvolil predsednikom Arturja Alesandri.

Nočni jezdec spet grozni.

Atlanta, Ga., 9. okt.—V južnih državah se pojavljajo ponočni jezdec (night riders), katerih je bilo velikansko število pred več leti istodot in so bili strah in groza dotičnim krajem.

Zahtevajo višjo ceno bombaža.

Ti nočni jezdec se so za to organizirali, ker je ljudstvo po južnih državah sila ozlovoljno radi znižanje cen na bombaž, ki so zadnje čase tako padle. Prisišiti hočejo, da kmetje ne prodajo niti funta bombaža dokler spet ne dobijo prave cene.

Groze s požigom.

Ponočni jezdec grozijo kmetom in nasadnikom, da bodo zažgali vsa njihova skladišča, ako ne ustavijo prodajo bombaža po sedanjí nizki ceni. Isto tako groze raznim prekupčevalcem. Več požarov se je že pojavilo v bombažnih skladiščih in se vrača sum, da so ti nočni jezdec zažgali.

Governor apelira na ljudstvo.

Gov. Dorsey je v vseh večjih časopisih priobčil daljši apel na ljudstvo, katero prosi, da naj čim prej mogoče naredijo konec nočnim jezdecem, ki so strah in groza dotičnih krajev.

"Munšajn" teče po cestah.

Danville, Va.—Zvezni agentje so našli te dni večjo žganjarno v pragozdih te okolice. Ves plen so pripeljali v mesto, nakar so vso tekočino, katero smatrajo za najhujši strup, izlili na glavnem trgu, da je ves dan tekla po cestah. Zasačili so tudi večje število krivcev; eden je poskušal pobegniti, a je bil vstreljen v nogo, da je moral v bolnišnico. Obravnave se vrše v par tednih.

Vrangel pleni in deli zemljo.

Sebastopol, 10. okt.—General Vrangel, ki se bojuje proti boljševikom in kogar podpira Francija, ker ima upanje, da bo Vrangel iztirjal francoska posojila Rusiji, je zaplenil velikanska posestva raznih veleposestnikov. Dotična posestva je dal razmeriti v manjša in jih je razdelil med ljudstvo v dotičnem kraju, ki potrebuje več zemlje. Vsak kajzar je dobil malo posestvo za jako zmerno ceno, pod pogoji, da isto plača tekam dvajsetih bodočih let na lahke obroke.

Laški princ bo rokodelce?

Pariz, 10. okt.—Iz Rima poročajo, da se italijanski kralj pripravlja za "možne eventualnosti". Svojega sina je vzel iz kolegija, in ga dal v strokovno šolo, da se nauči rokodelstva. Socialisti v Italiji pozdravljajo ta korak kralja, ker vidijo v tem znamenje zmage njihovega revolucionarnega gibanja, ki prisili kralja na abdikcijo.

Mož s štirimi ženami.

London, 11. okt.—William Kent, je bil tukaj obsojen na 18 mesecev ječe, je imel štiri žene. Sodnik je izjavil, da bi mu naložil težjo kazen, da pa se je njegovih mislih že sam dovolj kaznoval.

ALI BO DR. KOROŠEC RES PODAL OSTAVKO?

Ministrovo zdravje rahlo že deljčasa; dr. Joca Jovanović njegov naslednik

RAZKRALJ NE SME ITI V RIM.

Italija ne dovoli prihoda bivšemu grškemu vladarju.

Dr. Korošec odstopi?

Ljubljana, 15. sept.—"Obzor" javlja iz Beograda: Minister dr. Korošec bo te dni podal ostavko kot minister za promet. Njegovo mesto bo prevzel minister za javna dela, Joca Jovanović. Minister dr. Korošec se namerava iz zdravstvenih razlogov za nekaj časa odtegniti političnemu življenju.

Belgrad zanika brutalnosti na Koroškem.

Belgrad, 5. okt.—Dunajski listi poročajo, da so jugoslovanski žandarji v plebiscitnem okrožju na Koroškem dobili nalogo, da postopajo z vsemi prebivalci, ki delujejo za avstrijsko republiko, kot z izdajalci. Pišejo tudi, da jugoslovanski žandarji izvršujejo velike brutalnosti nad Nemci v plebiscitnem pasu. Dalje poročajo, da so francoski in angleški uradniki v zavezniški plebiscitni komisiji pristaši Jugoslavije. Italijanski listi pridno ponatiskujejo ta poročila. Jugoslovanske oblasti odločno zanikajo resničnost teh vesti. Namera nemško-italijanske kampanje je, da se plebiscit onemogoči, kakor se je zgodilo v gornji Sleziji.

Komunisti v Trstu.

Rim, 10. okt.—Voditelji komunistov v Trstu so poskusili, da bi dobili v svoje roke vodstvo socialistične stranke v dotičnem kraju, a jim je izpodletelo na posebnem zborovanju. Tržaški socialisti nočejo imeti ničesar opraviti s komunisti, nadaljuje poročilo.

Bivši grški kralj ne sme na italijanska tla.

Pariz, 10. okt.—Bivši grški kralj Konstantin je pred nekaj tedni prosil italijansko vlado, če sme posetiti Italijo, toda prošnja mu je bila odklonjena.

Opica ugriznila kralja.

Atene, Grčija, 10. okt.—Stanje kralja Aleksandra, ki je bil pred nedavnim ugrizen od opice v nekem zverinjaku, je postalo sedaj bolj kritično. Zdravniki so iznašli, da je rana zastrupljena. Kralja je sicer branil pred opico njegov pes, a je ni mogel pravočasno odstraniti, ko je napadla kralja. Kralja nadeljujejo razne mrzlice in počnti se dokaj slabo; jesti ne more veliko, pa še kar poje ne more prebaviti. Bati se je najhujšega, poročajo zdravniki.

Slepi delavci so zastavkali.

London, 10. okt.—V neki tukajšnji tovarni za pletenje košar so zaposljeni, skoraj sami slepci. Danes so vsi zastavkali. Zahtevajo večjo plačo in krajši delavni dan.

Revolucija v stavki na Portugalskem.

London, 11. okt.—Madridski dopisnik Reuterju poroča, da se pojavlja revolucionarna stavka po raznih krajih Portugalske. Ljudstvo je razjarjeno in nezadovoljno s sedanjo vlado. Bati se je hudih posledic.

Kronprinc dela podkove.

Amsterdam, 11. okt.—Bivši kronprince Nemčije ima zdaj spet en nov posel, kakor poroča najnovejša naznanilo iz Wieringena. Ker baje kronprince nima nobenega stalnega dela in mu je dolgčas, da bi se nadalje pohajkoval po mestu in gozdih, se je odločil, da sprejme posel pomožnega delavca pri nekem tukajšnjem kovaču, da bo pomagal izdelovati podkove in kovati konje.

Revolucija v Indiji.

Kalkuta, Indija, 6. okt.—Revolucija dviga svojo glavo v Indiji. Stavke izbruhnjejo v vseh mestih in vedno naraščajoči val nezadovoljnosti in nepokoja poplavlja vso deželo. Nihče ne ve, kaj se zgodi jutri, toda ena je gotovo: Britska vlada v Indiji sedi na sodu smodnika.

Ustavodajna skupščina za Palestino.

Jeruzalem, 11. okt.—Po dvehletnem odlašanju se je danes sestala tukaj ustavodajna skupščina, na katero so volili delegate vsi odrasli judovski prebivalci dežele.

Serum zoper slepo črevo.

Pariz, 10. okt.—Danes je pred zbornico francoskih zdravnikov čital svoje sporočilo dr. Pierre Delbet, ki že trinajst let preiskuje kako bi se slepo črevo (appendicitis) zdravilo brez operacije in s pomočjo serumu. On trdi, da je zdaj še skoro popolnoma prepričan, da je mogoče ozdraviti človeka, ki trpi na ti nadlogi, in sicer brez vsakršne notranje ali zunanje operacije.

Brezmesni dnevi v Franciji se vrnejo.

Pariz.—Vsled pomanjkanja klavne živine zmanjuje mesa in vlada se pripravlja, da uvede gotove brezmesne dneve v tednu. Vlada je že izdala naredbo, da se telice ne smejo klati za gotovo dobo.

Asquith žigosa Lloyd Georga.

London, 10. okt.—Herbert H. Asquith, bivši britanski premijer, je danes izdal svojo izjavo, v kateri žigosa politiko in taktiko sedanjega britanskega premijerja, Lloyd Georga. Asquith smatra, da je sedanja vlada Britanije popolnoma insolventna in se nikakor ne sme obdržati na krmilu, če ne spremeni svojih načel. Gre se v sporu največ za irske zadeve, ki so dokaj zamotane.

POŠILJATELJEM DENARJA V STARI KRAJ.

Zdaj pošljemo: 300 kron za \$5.00 100 lir za \$7.00

Amerikanski Slovenec
Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski-katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki torek in petek Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba Inkomp. l. 1899. • lastnem domu, 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois. Chicago Telefon 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto...\$2.50
Za Združene države za pol leta \$1.50
Za inozemstvo na leto\$3.00
Za inozemstvo za pol leta.....\$2.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na:
AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo **POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.**

Dopise in novice pričujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.
Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Published Tuesdays and Fridays by the **SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.** Incorporated 1899.
Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application

Iz slovenskih nasebin.

Joliet, Ill., 11. okt.—Jutri bo praznik Kolumbovega dne, ki pade vsako leto na 12. oktobra. V našem mestu ga obhajamo že več let, a le bolj mirno, le banke so zaprte in nekoliko italijanskih društev stvar včasih bolj na slovesno obhaja. Tako bo najbrž tudi letos, da ne bo posebnosti, ker kar Italijani osvojijo, ni nič kaj preveč priljubljeno nikjer, posebno ne v Ameriki.

— Prihodnji petek, dne 15. oktobra bo god sv. Teržije, a v soboto pa bo sv. Gal. Prihodnja nedelja bo pa praznik Cerkvinih žegnanj, ali Žegnanska nedelja. V ponedeljek bode sv. Lukež, ki napoveduje hladnejše vreme in ponekod celo sneg. Pri nas ga še ne pričakujemo, ker že skoro mesec dni vlada pravceta jernejska vročina. Južni vetrovi nam donesajo vroče dneve in tople noči, da je sapica dokaj prijetna vsepovsod. Prišlo pa bo kar iznenadno kakor po navadi, da se spremeni sedanja poletna vročina v hladno jesensko vreme, in za tako spremembo se je dobro pripraviti, da ne nastopijo nevarne jesenske bolezni, ki so zadnjih par let veliko pomagale smrtni kosi.

— Šola za amerikanizacijo se otvori v tukajšnji šoli v torek, dne 19. vinotoka, in sicer ob polosni uri zvečer. Učilo se bo vsak torek in četrtek zvečer. Predmeti: Amerikanski jezik in vlada.

Ta šola je velevažnega pomena za vse ljudi, ki so bili rojeni izven Amerike, da se kaj več nauče tukajšnjega jezika in dobijo več pojmov o amerikanski vladi in njenem ustroju. Kdor dobro razume angleški jezik je mnogo na boljšem in se toliko hitreje privadi amerikanskim šegam in navadam; njemu se je lažje sporazumeti s svojimi so-

sedi in občevati z vsakomur, ki pride ž njim v dotiko.

Kdor misli ostati v Ameriki je dobro, da se tudi več ali manj potruditi privaditi in naučiti se temeljne principe amerikanske vlade. Vsak bi moral vedeti kako deluje politika; kako se urejuje vlada; kako so vladni možje izvoljeni, tako v posameznih državah kakor v Washingtonu. Vse to je potrebno, da človek zamore o važnih stvareh razpravljati in se pogajati za svoje pravice, a svoje dolžnosti pa toliko boljše izpolnovati.

Ta večerna šola pa je tudi jako koristna za naše mladeniče in dekleta, ki so bili tukaj rojeni. Ti si lahko izberejo višje razrede, v katerih se bodo učili premnogih stvari do katerih niso prišli v svojih prejšnjih šolah.

To večerno šolo je ustanovila vlada, kot prepotrebno napravo, da se na ta način izboljšajo razmere.

Diplomo bo koncem dovršitve te večerne šole dobil vsak učenec. Tako diplomo bo izdala vlada sama. Kdor bo imel to diplomu, ne bo potreboval nikakršnega izpraševanja na sodišču, ko bo vložil prošnjo za državljanski veliki papir. Pokazal bo to diplomu in s tem bo dokazal dotičnemu sodišču, da je popolnoma vreden in sposoben postati amerikanski državljan.

Našemu slavnemu občinstvu pa se priporoča, da naj svetujejo vsem onim, ki se zanimajo za večerno šolo, da za gotovo pridejo v torek večer, dne 19. oktobra v višjo šolo in se vpišejo v večerno šolo. S tem boste boste storili za dotičnike veliko dobroto pa tudi boste storili veliko za večji napredek svoje nove domovine.

— Kaznjenci državne kaznilnice so na sumu, da so zapalili hleve in drugo gospodarsko poslopje na kmetiji sosednega Lowlaerja, kjer je zadnji teden požar uničil več gospodarskih poslopij in več konj. Škoda znaša do \$10,000.00, ki pa je večinoma pokrita s zavarovalnino.

— Spet se pojavljajo po našem mestu razni zločinci, da ponujajo razne čeke našim trgovcem ko jim prodajo malo blaga. Tako se je zadnji teden neki tujec v prodajalni Lewis Bros. okoristil za večjo vsoto denarja, ko je nakupil nekoliko parov čevljev in izročil lastniku ček, nakar je dobil veliko denarja nazaj iz čeka s katerim je naplačal nakup. Trgovci je spregledal, da je bil ogoljufan še le potem, ko je banka ček zavrnila. Naj bi torej naši trgovci bili v enakih slučajih pozorni, da ne menjajo čekov tujcem, ker mnogi se je že na tak način opeharil, ko je kupil brezvredni listič za zlato.

— Naš okraj si hoče sezidati bolj moderno bolnišnico za bolnike, ki trpijo na tuberkulozi. V ta namen hoče okrajni odbor izdati posebne bonde ali obveznice v znesku \$50,000.00, da se z njim postavi boljši prostor in da boljša postrežba bolnikom. Vsekakor je taka bolnica prekoristna naprava, ker v našem okraju se zadnje čase pojavlja preveliko število te morilke, ki jemlje življenje ljudem najboljše mladostne dobe. Vsaka žrtev za preprečenje te nadloge ni prevelika.

— Tudi v našem mestu se je zadnje čase ponizala cena sladkorja iz 35 na 12 centi funt. Zdaj ga dobiš kolikor hočeš za to ceno, a prej ga pa ni bilo niti po 35c kolikor ga bi bil kdo hotel kupiti. Temu je bil vzrok, ker je zvezna vlada dokaj brezbrizna. Vsak sme zlorabiti ljudstvo in je odirati, ako ima veliko bogastvo za sabo. To je nekak dokaz, da je vlada in po-

stave samo za revne ljudi; te se zapira, ako le besedico zinejo, a za milijonarje in bogatine pa ni postave, da bi jim branila izkoriščati ljudstvo ki si s potom svojega obraza služi vsakdanji kruh.

— V sredo se bo vršila velika slovesnost otvoritve na novo tlakovane Ruby ceste. Zvečer bo igrala po dotični cesti Oehsova godba od enega do drugega konca. S to slavnostjo hočejo prebivalci ob ondtni ulici skazati svojo hvaležnost celemu mestu, zlasti mestni vladi, da je vendar uresničena njihova želja in je dotična cesta, ki je ena glavnih na severozapadu našega mesta, izkopana iz blata za vse večne čase. To ni malega pomena, zato je pričakovati, da se tozadnega praznovanja udeležijo tudi vsi naši rojaki, katere dotična naprava več ali manj zanima. Vsakdo mora priznati, da je Ruby cesta zdaj ena najlepših v celem mestu, dasi je bila prejšnje čase ena najbolj zanemarjenih.

— Mnogi naši trgovci s premogom na drobno se pritožujejo, da ne morejo dobiti dovolj premoga, da bi vsa svoja naročila izpolnili, kakor je bilo doslej v navadi. Pa še cene so tako visoke, da nikakor ni mogoče misliti kaj drugega, kot da nekje leži v tej zadevi nekaj jako gnilega. Stvar bodo najbrž razni meščani doprinesli pred zastopnike zvezne vlade, da preišče kje tiči vzrok sedanji visokim cenam vkljub temu, da se vsemu drugemu cene zdadno znižujejo, a premogu pa še višajo. Najbrž bodo cene premogu padle spomladi, ko ga ne bo ljudstvo rabilo kupovati. Tako je!

— Zadnjo soboto je bilo spet do 50 fantov in mož aretiranih v raznih biljardnicah v naši okolici. Ponajveč je vzrok are-

tacije, ker so igrali za denar. Med aretiranci je veliko naših rojakov katerih imen ne navajamo. Nikakor pa ni lepo da naši fantje tako radi ostajajo v dotičnih "beznicah" in se izpostavljajo v nevarnost da si svoje dobro ime postavijo v slabo luč. Proč od slabih tovaršij!

— V najem grocerijska prodajalna, v kateri se nahaja grocerijska trgovina že 14 let stalno. V poslopiju je vse pripravljeno za trgovino. Sedanji najemnik se bo selil v par tednih. Več pove Anton Nemanich, 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.

— Naprodaj v Stern Park-u, 5 sob hiša in pohištvo. Več pove Henry J. Schluntz, Young Bld. Telefon 892. (Adv.)

Joliet, Ill., 8. okt.—Prosim, da natisnete teh par vrstic. Celo leto sem se pripravljal, da bi odšel na obisk v Michigan. Čakal sem sv. Mihaela, da bom šel tedaj in si ogledal vinorodne ondodne kraje. Odpravil sem se na pot s svojo soprogo, da si tam nakupim kaj več grozdja, krompirja, jabolk in hrusek za domačo in drugo rabo, pa tudi sem bil pripravljen kupiti si nekaj akrov zemlje, če bi se mi bil kraj in zemlja dopadla.

Prišli smo tja in res smo prvi dan nekaj lepih krajev videli, a drugi dan pa skoro nič, da bi se nam dopadlo. Drugi dan sem se tudi nekoliko prehladil, zato sem se moral vrniti na svoj dom v Jolietu. Vsekakor nisem našel v Michiganu ničesar, kar bi se mi dopadlo, da bi kaj kupil. S pozdravom!

John Oberman.

Bradley, Ill., 8. okt.—"Am. Slov."! Cenjeni g. urednik! Prosim, da ne zamerite ker sem par tednov zaostal z na-

ročnino. Da mi mojega starega prijatelja ne ustavite, Vam pošljem naročnino za celo leto. Kaj posebno zanimivega Vam nimam poročati; trgatve je bila boljša kakor lani. Naprešal sem ga nekaj za praznike, za kupiti ga ni; ravno danes mi ga je prišel ponujati po 37c basket; véasih smo jih dobili po 10-12c 8 funtov basket, a ti so po 5-6 funtov.

Z delom gre tukaj tudi bolj slaba; z nekaterih tovarn so že začeli delavce odpuščati, da nimajo dela. Premog tukaj prodajajo po \$12.00 tona in to ta slabi, a ga je še težko dobiti. Kje so državni kolovodje, da ne posežejo vmes in preiščejo vzrok druginje? Ravnsajo in kavsajo se kdo bode na krmilu in nas še bolj odiral.

Spomin na prvotne prebivalce naše okolice je našel moj soseda ko je pred par dnevi pulil ograjo (hedge fence) s pravlično in ostro brušeno kamenito sekuro, katero je gotovo kakšen Indijan pred par sto leti izgubil.

Rojenice so posetile rojaka Mat Gerdešiča in mu prinesle krepkega fantka. Kot zavednemu rojaku in naročniku naše častitke!

K sklepu Vas prrijazno pozdravim in vse čitatelje "A. Slovencea."

Math Stefanič.

Ely, Minn.—Dne 5. oktobra je bil pokopan osemletni sinček France, sin starišeb Mihaela in Barbara Klobučar. Vzrok smrti je bil zastrupljenje krvi. Pogreba se je udeležilo veliko prijateljev. Starišem naše sožalje.

J. J. Peshel.

10 DRVARJEV DOBI DELO.

Plačam \$3.50 od korda. Gozd je 4 milje vzhodno od Joliet. Več pove B. C. Nicholson, Lock Box 1060, Joliet, Ill.

NAZNANILO.

Slavnemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu naznam, da sem preselil svojo mesarijo in grocerijo iz 1226 Cora St. v svojo novo poslopje na vogalu N. Center in Hutchins Sts.

Pri tej priložnosti se najlepše zahvaljujem vsem svojim odjemalkam in odjemalcem za dosedanjo naklonjenost, in se priporočam tudi v nadalje. Postregel bom tudi v bodoče, kakor sem doslej, s vsemi predmeti, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske trgovine.

Spøštovanjem,

John N. Pasdertz

Cor. Center and Hutchins Sts.

JOLIET, ILL.

SEDAJ SE

NUDI IZREDNA PRILOŽNOST

vsakemu rojaku in rojakinji, da pristopi v naše veliko društvo, istotako vaša vsa nad 16 let stara družina ne glede če bivate v Jolietu ali kje drugje. Ako hočete pristopiti, oglasite se, ali pišite tajniku. Pismu je priložiti \$1.00, ki se potem vračuna k vplačilu, ko ste sprejeti. Če niste sprejeti se vam denar vrne. Na sejo ne rabite priti. K zdravniku greste v svojem mestu.

Društvo Sv. Družine

(Holy Family Society)

štev. 1. D. S. D., Joliet, Illinois

Geslo: "Vse za vero, dom in narod vsi za enega, eden za vse".

Odbor za leto 1920:

Predsednik..... George Stonich
Podpredsednik..... John Kramarič
Tajnik..... Jos. Klepec
1006 N. Chicago, St., Joliet, Ill.
Zapisnikar..... John Barbich
Blagajnik..... Anton Nemanich st.
Reditelj..... Frank Kocjan

Nadzorniki:

Joseph Težak, John Petric in John Stublar

To društvo ima že nad \$3,500.00 v bolniški blagajni in je do zdaj že izplačalo skupaj 6215.00 dolarjev bolniške podpore članom (icam). Kdor plača takoj ob pristopu \$3.00 je to toliko, ko so plačali drugi člani zadnjih 6 mesecev, je deležen, podpore v slučaju nezgode takoj po pristopu, drugače po 6 mesecih

Mesečnina se plačuje društvu vedno vnaprej. Kdor dolguje za dva meseca in 8 dni se sam suspenduje in tako izgubi vse pravice do podpore in smrtnine. Če se potem zglesi v 60 dneh in poravnava ves dolg je zopet deležen vseh podpor, ako ne se zbrise iz društva in D. S. D.

Asesmenti niso pri nobenem drugem društvu tako nizki. V 1. razredu se plača za \$500.00 smrtnine le 35c mesečine, za \$250.00 samo 18c; za 5c mesečine izplača D. S. D. razne poškodnine, namreč:

- Za izgubo vida na obeh očeh...\$250.00
- Za izgubo vida na enem očesu...\$100.00
- Za izgubo obeh rok.....\$250.00
- Za izgubo ene roke.....\$100.00
- Za izgubo obeh nog.....\$250.00
- Za izgubo ene noge.....\$100.00
- Za strto hrbtenico.....\$100.00
- Za izgubo 4 prstov na roki ali nogi, ali dlana ali stopala....\$50.00

Za notranje operacije na kili, apendicitis raku ali želodcu in mehuru ter drobju po.....\$50.00
Nobena druga organizacija ne plača toliko poškodnine za tako malo vsotico—le 5c na mesec.

* Poleg tega plača društvo še \$1.00 bolne podpore za vsak delovni dan za samo 50c na mesec.

Redna seja se vrši vsako zadajo nedeljo ob 1. uri pop. v stari šoli.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se oglasi pri tajniku ali katerem drugem odborniku.

Telephone 2986

HRVATSKE IN SLOVENSKE GOSPODINJE

vedo dobro, da pri nas dobe najboljše blago po zmerni ceni. Imamo najboljše sveže in prekajeno meso, šunke, klobase in perutnino.

Se priporoča za obilo naročila.

ANDREW TIJAN
Grocerija in Mesarija
200½ Ruby St. :: Joliet, Ill.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesarji

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in prekajene klobase in najokusnejše meso. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba je naše geslo.

Ne pozabite torej nas obiskati v naši mesnici in groceriji na vogalu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768, N. W. Phone 1118

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY.)

VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH SEVERNE AMERIKE

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkor. v drž. Ill. 14. maja 1915
Inkor. v drž. Pa. 5. aprila 1916

Naše geslo: "Vse za Vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse".

GLAVNI ODBOR.

Predsednik.....GEORGE STONICH, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
I. podpredsednik.....JOHN N. PASDERTZ, 1506 N. Center St., Joliet, Ill.
II. podpredsednik.....GEO. WESELIČ, 5222 Keystone St., Pittsburgh, Pa.
Tajnik.....JOSIP KLEPEC, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Zapisnikar.....ANTON NEMANICH, Jr., 1002 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik.....SIMON SETINA, 1013 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja.....REV. F. ŠALOVEN, Crosat St., La Salle, Ill.

NADZORNI ODBOR:

JOSIP TEŽAK, 1151 North Broadway, Joliet, Illinois.
MATH OGRIN, 12, Tenth St., North Chicago, Illinois.
NICHOLAS J. VRANICHAR, 1014 Wilcox St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

ŠTEFAN KUKAR, 1210 N. Broadway, Joliet, Illinois.
ANTON STRUKEL, 1240-3rd St., La Salle, Illinois.
JOSIP MEDIC, 918 West Washington St., Ottawa, Illinois.

Novice Iz Stare Domovine.

— **Izpremembe pri oo. jezuitih v Ljubljani.** Premošeni so: P. Anton Bukovič iz Ljubljane v Skoplje (Srbija), P. Ivan Pristov iz Zagreba v Ljubljano, P. Jos. Sečnik je nameščen v Ljubljani.

— **Prenočevalka tatica.** V neki noči je prenočevalo neko 19 letno dekle, Francka ji je ime, kako se piše, se ne ve, pri posestniku Stefanu Ves na Rodici. Ponoči je po dekletu izginilo z njo pa tudi različna ženska obleka, lastina Marije in Ane Ves, v vrednosti približno 5500 kron.

— **Streljanje na ljubljanskem polju.** V soboto ponoči je vojaška staraža, ki straži za "kolero-špitalom", zaslišala šum in videla senco, kise je premikala. Steri so alarmirali policijo, katera je prihitela na lice mesta in prijela tatu, kateri je v bližini kopal krompir. Tatu so aretirali.

— **Pokrče. (Smrt).** Dne 2. septembra je umrl Matej Weiss oče pokrškega župnika. Z njim leže v grob mož kremenitega značaja, mož, kakoršnih žal vedno bolj in bolj zmanjuje med koroškimi Slovenci. Rodil se je leta 1846. v župniji Lipa nad Vrbo, z dečlavnostjo in pridnostjo si je postavil lep in prijazen dom v prijaznih Zopračah.

— **Poročil se je v četrtek 9. septembra na Bledu na otoku vladni komisar g. dr. Anton Milavec z gđe. Ivanko Smole iz Logatec!** Poročil ju je ženinov brat g. kaplan Milavec iz Tržiča!

— **Umrl je obče znani čevljarški mojster g. Jožef Vider.**

— **Umor na Dobrovi.** V nedeljo, 12. sept. so priredili dobrovski ognjegasci pri gostilničarju Fr. Remeu na Dobrovi veselico s plesom, za katerega niso imeli dovoljenja. Pili in plesali so pozno v noč. Zaključek je bil prežalosten. Fant-podnačelnik ognjegascjev Franca Rupnik (Stražarjev) je bil prebuden z nožem ter je takoj umrl. Orožniki so aretirali načelnika ognjegascjev Franca Bricelja, gostilničarja na Dobrovi, in ga odpeljali v Ljubljano.

— **Na ljubljanski univerzi je bilo v prvem letu njenega obstoja vpisanih 741 slušatelj in 26 slušateljic, in sicer na tehniški fakulteti 257, na pravni 234, na filozofski 96, na bogoslovni 90 in na medicinski 63.**

— **Neprijetnosti.** Na Mivki stanuje Angela J. Zasedoval jo je neprestano Karel S. in ji grozil da jo bo še usmrtil. Obis-

kal jo je nekega dne, jo vrgel na tla in jo nameraval zadaviti. Karel S. se je že hotel vprico Angele J. obesiti in zastrupiti, toda se je premislil in svojih groženj ni izvedel.

— **Mlad tat. Gospod O. F.** je zapazil, da je hodil nekdo v njegovo stanovanje, kjer mu je kradel različne stvari. Nekega večera se je pa skrtil in ob pol 10. zvečer je prišel v stanovanje neki deček, katerega je gospod O. F. precej prijel. Fantič je povedal, da je bil petkrat v njegovem stanovanju, kjer je pokradel 100 dinarjev, 400 kron, 15 srebrnih kron, srebrno uro in druge reči. Dečkov oče se je obvezal, da bo povrnil škodo.

— **Vlom pri P. Wetzlerju na Vrhnikih.** V skladišče P. Wetzlerja na Vrhnikih je bilo te dni vlomljeno. Vlomilec je odnesel dva elektromagneta, vredna približno 10,000 kron. Ukradena elektromagneta sta popolnoma nova, črna pleskana.

— **Smrtno ponesrečil se je 15. sept. popoldne v gramozni jami pri Mali vasi blizu St. Jurja pri Grosupljem 28 letni Anton Drobnič iz Male vasi. Ponesrečeni in dva njegova bratrance so kopali gramoz. Utrgal se je plaz in podsl Antona Drobniča in enega bratrance, drugi se je pravočasno umaknil. Na klic sta prihitela na pomoč Janez Gačnik in njegov sin. Z velikim naporom so odkopali Drobniča mrtvega, bratrance, ki je bil zasut samo do pasu, pa le malo poškodovanega.**

— **Pharm. magister Ivan Lampe umrl.** Dne 11. sept. je zatisnil v Kranju za večno svoje oči pharm. mr. Ivan Lampe. Pokojnik je bil rojen 25. jan. 1855 v Zalogu pri Črnem vrhu in je vstopil 1875 v lekarno Mr. Šavnika v Kranju, kjer je služboval kot asistent do svoje smrti, torej celih 45 let.

— **Na Viču je umrl 14. sept.** po kratki bolezni Valentin Sojar. Dosegel je lepo starost 80 let. Nad 50 let je vestno opravljal službo cerkvenika pri podružnici cerkvi na Viču.

— **Ivan Dremelj umrl.** Dne 24. avgusta 1920 ob pol 5. uri popoldne je preminul v 63. letu svoje starosti Iv. Dremelj, nadučitelj na Polici. Pokojnik se je rodil leta 1857 na Sp. Brezovem kot sin revnih kmetijskih starišev.

— **Ljubljanski trg.** Vsled podražanja prašičev se zvišajo cene klobasnim izdelkom za producente sledeče: Kranjske klobase pol prekažene 46 K, suhe 54 K, hrenovke 36 K kg. Vsled visokih pónudb iz inozemstva je pričakovati nadaljnega podražanja prašičev v

Hrvatski in Srbiji, zato opozarjamo občinstvo, da se pravočasno preskrbi z mastjo.

— **Nepredvidna voznja z avtomobilom.** Avto SI 345, katerega lastnik je neki ljubljanski trgovec, je povozil dne 12. sept. v Podbrezju 7 letnega posestnikovega sina Pavla Debeljaka.

— **Tatvina v Domžalah.** Posestniku Ferdinandu Petku v Domžalah je bilo iz kovčega ukradeno perila v vrednosti 3700.

— **Pravniki, ki so absolvirali** svoje študije pred letom 1912, so zaprosili ministrstvo prosvete, da jim dovoli polaganje izpitov po skrajšanem programu, da dohite svoje tovariše, ki so pred njimi.

— **Poštarne pristojbine.** S 1. oktobrom 1920 veljajo za poštnovrednotnične golice in obrazce sledeče cene: 1. za navadne dopisnice v notranjem prometu 15 par; 2. za odprte dvojnate dopisnice (s plačanim odgovorom) v notranjem prometu 30 par; 3. za uradne dopisnice, 25 komadov 95 par; 4. za poštno nakaznice in potrdilne nakaznice k vplačanim brzojavnim nakaznicam 10 par; 5. za navadne poštarne spremenice 20 par; 6. za povzete poštarne spremenice v notranjem ali mednarodnem prometu 40 par; 7. za uradne poštarne spremenice 25 komadov 1 dinar 90 par; za naročilne liste k poštnim nalogom 10 par; 9. za ovitke k poštnim nalogom 20 par; 10. za carinske deklaracije 10 par; 11. za denarne ovitke 25 par; 12. za prodajne knjige, velike 5 dinarjev 50 par, male 4 dinarje 50 par; 13. za prejemalne knjige 3 dinarje 50 par; 14. za brzojavne golice 5 par; 15. za golice k brzojavkam na obračun 20 par; 16. za sprejemne liste k brzojavkam 10 par; 17. za davčne plačilne liste 15 par.

— **Napad.** Dne 12. sept. ob 10. uri zvečer sta dva neznanca napadla v Kovorju krojaškega pomočnika Franca Škrjanca iz Senična in ga ramila z nožem na hrstu, na glavi in po rokah.

— **Nesreča.** Dne 12. sept. popoldne je 9 letni sin kovača in posestnika Riharda Wiederwolla iz Stare Cerkve vsled radovednosti prišel med mlinska kolesa, ki so ga poškovala po glavi in rokah.

— **Z dinamitom si je obstrelil** obe roki 12. sept. posestnikov sin Franca Kermič iz Selnika pri Zelimljah.

— **Zaboden z nožem je bil 12. sept.** v Kovorju zidarski delavec Franca Cvirn iz Velesovega. Ranjen je bil na prsih.

— **Umrl so v Ljubljani:** Ivana Supančič, 66 let. — Elizabeta Froehlich, zasebnica, 20 let. — Andrej Jeglič, visokošolec, 17 let. — Ana Schwarzgruber, učenka, 7 let. — Mnjo Zagac, čevljarški vajenec, 15 let. — Jera Stalcer, beračica, 80 let. — Matija Trojanski mestni ubožez 79 let. — Ivan Sojer, davčni oficijal, 44 let. — Anton Polaj, strojevodja, 39 let. — Marija Žakelj, žena bajtarja 36 let. — Ana Polovšek, hči žel. skladiščnika, 6 let. — Marija Zupančič, tob. delavka, 75 let. — Anton Mesojedec, delavec 83 let. — Frančiška Čepelnink, mestna uboga, 72 let. — Marko Preinfalk, sin poštnega oficijala, 1 dan. — Neža Siegl, žena železn. uslužb. 38 let. — Marija Maznik, služkinja, 25 let. — Ana Steiman, hči čevlj. pom. 2 meseca. — Matilda Kafol, zasebnica, 89 let. — Mihael Turk, sin delavca, 1 mesec. — Frančiška Kokalj žena posestnika, 50 let. — Marija Sotlar, zasebnica, 62 let. — Vlasta Anderle, hči godbenika, 1 mesec. — Marija Meglič, vdova po delavcu, 44 let. — Apolonija Černe, tob. delavka v p., 68 let.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Tiho trpeče.

Mnoge žene in mlada dekleta trpe na tihoma od bolezni svojega spola. Take bolezni so ponavadi kazejo potom bolečin v križu, na strani, v ledjih ali spodnjem delu trebuha, večkratnem glavobolu, vročem in hladnem spreminjanju po telesu.

Severa's Regulator

(Severov Regulator) je pravilno zdravilo za odstranjenje teh bolečin in za popravilo nerednosti valod katerih trpe žene in dekleta. To zdravilo je bilo znano in rabljeno mnogo let z najboljšim uspehom. Dobite ga pri vašem lekarju. Bodite previdni, da dobita sigurno "Severjevega". Cena \$1.55 in 50 davka.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Slavnoznani

SLOVENSKI POP

proti feji — najbolje sredstvo
Čim več ga pijete tembolj se ti priljub

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih
sladkih pijač za okrepitev.

BELO PIVO

To so naši domači čisti pridelki, koji
izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bott. Co.

Chicago Phone 3365
913 N. Scott St. Joliet, Ill.

LABO :: FLORISTS

Vrtnarji in trgovci

vse vrste svežih cvetlic, palm, fernes, dreves, grmičja in raznih drugih enakih predmetov za vse prilike posebno za Svatbe in Darila.

Greenhouse: Raynor & Mason
Store: Hobbs Bldg.
JOLIET, ILL.

Both Phones
Greenhouse: 327 Store: 227

GOSPODINJE

so prepričane, da dobe najbolje
sveže in prekajeno meso in
klobase, istotako vse vrste mo-
ko in grocerije v prodajalni

JAKOB ŠEGA
Phone 4865

315 Ruby St. :: Joliet, Ill.
Se priporoča slovenskim in
hrvatskim gospodinjam za od-
jemanje in jim jamči dobro
blago, mero in postrežbo.

Slovenske Gospodinje

so prepričane, da dobijo pri meni naj
boljše, najčistejše in najcenejše

meso, grocerije

istotako vse vrste drugo sveže in pre-
kajeno meso ter vse druge pedmete
ki spadajo v področje mesarske in gro-
cerijske obrti.
Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917.
Cor. Center and Hutchins Sts.

PRIPOROČILO.

Se priporočam rojakom Slo-
vencem in Hrvatom za naročila
spomlanskih oblek, katere bom
izdeloval po novi modi
(Bone Dry Style) od \$30 nap-
rej. Bodem tudi obleke čistil
in gladil sam s Ben-Vonde stro-
ji s katerim naredim Vašo
obleko kot nove.

RUDOLPH POZEK.
1007 N. Hickory St. :: Joliet

AMERIKANSKI SLOVENEK
STANE \$2.50 NA LETO.

WM. M. RYAN & CO.

523 S. CHICAGO ST.
Joliet, Ill.

General Sheet Metal Work,
Guttering, Sky-lights, Steel
Ceilings and Hot Air Furnaces.

All work guaranteed.
Shop phone 4841. Res. 1558-R

Telephone 3301

MARTIN GORSICH,
Slovenska grocerija.
1008 N. Broadway :: Joliet,

Se priporoča rojakom in ro-
akinjam za obilna naročila.
V zalogi imam tudi razna
domača zdravila, kakor Al-oil,
ki je fino olje za zdravitev raz-
nih ran in oteklin, potem alpen-
krauter, ki je fin krič-stilec in
laksir.

ALI VAŠA STREHA PUŠOA?

Vprašajte nas za popravo ali
novo streho za hišo, hlev ali
drugo poslopje. Vse delo in
tvorino jamčimo za 15 let. Le
pravi Elaboratd asphalt rabi-
mo. Stane eno tretjino manj
kot singliji a traja leta delj. Ne
odlašajte. Vzamemo Liberty
Bonds. Damo ceno zastoj-
Telefonajte 4477 Elaborated
Roofing Co.

ZAKAJ PLAČATI VEŠ?

Mi pogladimo vašo
obleko za 50c.

ROSEN, the Tailor,

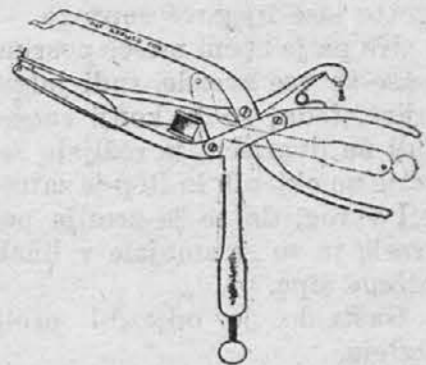
403 Cass St.,

Joliet

Rojaki, Slovenci i Hrvati!

kupite si

Sivalne klešče

Prihranili si boste veliko de-
narja, ako boste imeli te šivalne
klešče, ker boste lahko sami po-
pravljali čevlje za svojo vso
družino.

Pišite še danes po slovensko
ali angleško in pošljite \$3.50,
pa boste takoj dobili z obratno
pošto te nove šivalne klešče.
Jamčimo, da boste z njimi zado-
voljni. Naslov:

STANDARD SEWING

PLIERS CO.

STREATOR, ILL.

M. MILLER

PHONE 2419

911 COLLINS ST.

Prodajamo rozine in suho grozdje v 25-
funtov zabojih po najnižji ceni. Muscatel
grozdje najboljše vrste naša posebnost.

Sedaj je čas za vprašati za ce-
ne za novo sveže grozdje, ki bo
kmalu došlo. Mi vam lahko
damo cene črnega in belega
grozdja. Naročite sedaj dok-
ler so cene nizke. Mi prodaja-
mo po ton in več.

Kličite po telefon ali pišite, Vam jamčimo hitro po-
strežbo. Dovažamo na dom.

M. MILLER, Joliet, Ill.

Agencija v

STERN'S BIG STORE

Pošiljamo denar v staro domovino

Ako želite privesiti sem svoje sorodnike iz stare domovine,
vam prodamo parobrodni listek veljaven od kateregakoli me-
sta v Sloveniji ali Hrvatski. Mi izdelamo tudi vse potrebne li-
stine, katere prepisujejo ameriške in slovenske ali hrvatske
avtoritete. Ako pa želite iti nazaj v stari kraj, imamo na raz-
polago sledeče parnike, ki odpljujejo iz New Yorka:

S. S. Adriatic, Oct. 20, do Cherbourg in Southampton.
S. S. Mauretania Oct. 28. do Cherbourg in Southampton.
S. S. Pannonia 30. Oktobra v Trst, Ljubljano in Zagreb.
S. S. La Savoie, Oct. 30. do Havre.
S. S. President Wilson, Nov. 3. do Trieste, Dubrovnik, Ljublja-
no in Zagreb.

ZA VSE INFORMACIJE ALI POJASNILA PRIDITE V
NAŠO PRODAJALNO,

STERN'S BIG STORE

903 N. Chicago St.

Joliet, Ill.

P. BOHINJEC SVETOBOR

Povest iz konca enajstega stoletja

In takrat se pokaže ob lini zorni obraz grajske gospe. Leopoldu zdrknejo v srce odločne misli, ustnice se mu potegnejo na smeh in glava se zaplete v goste lase njegove soproge.

Ko pa je nočni mesec posrkal vase že vse zvezde, tudi jutranjico, tedaj so že konji rezgotali na dvorišču, je rožljalo železje na oklepih in Rep je zatrobil v rog, da se je zemlja potresla in so se zmajale v linah rožene šipe.

Gaštaldo je odjezdil proti Ogleju.

Tisti čas, ko se je oproda možniškega gaštalda vračal iz Ogleja na Možnico, je došel v patrijarhovo mesto brnski prošt v spremstvu mosburškega grofa Koelja. Pomladila se je njegova duša v dnevih, ki jih je prebil v Korotanu, oživilo se v njem spet vsi veseli spomini osojskega benediktinca in okrepjen na duhu in telesu je priromal v častljivo mesto.

Ko se je zgledil v Poponovi palači, mu je že došel naproti peharnik hrvatskega kralja Zvonimira.

"Pozdravljam te, češki knez, in te povabim, da greš z menoj na dvor Našega Veličanstva! Nujni so pogovori, ki jih boš imel z našim kraljem in volja je sv. očeta, da izvedeš ti nalogo, katera ti bo dana."

"Ne upiram se volji sv. očeta, čast bi mi bila, govoriti z Vašim Veličanstvom, toda preskromne so moje moči, ki naj bi reševale pretežke naloge."

"In ravno ti si mož za to, presvetli knez!" odvrne hrvatski peharnik Tadej. "Priatelj si Korotancev, zaupnik Ljutoldov, odlični pristaš svete stolice in dika češkega naroda. Kako ne bi ti tako rekoč igraje izvršil naloge, ki ti jo nalaga sveti otec?"

"Priatelj, brate moj, ti govoriš veliko besedo. Jaz naj bi sprijaznil Zvonimirja in Ljutolda? To bi se reklo, naj bi sprijaznil papeža Gregorja in cesarja Henrika? Jaz, češki prošt in podložnik češkega kneza Vratislava, vazala cesarjevega, naj bi bil zvest pristaš rimske stolice in vdan hrvatskemu kralju? O, ljubi Tadi, ti zahtevaš od mene nemogoče stvari."

"In jaz sem prepričan, da jih izvršiš srečno. Le pomisli, ljubi mi pobratime," nadaljuje peharnik s črno brado in bistri mi očmi, kaj se je vse pripetilo, kar sva bila zadnjič skupaj v Rimu. Čudno se svet suče. Le pomisli, kako je Bog kaznoval Sigharta, oglejskega patrijarha, ki je slepo drevil za cesarjem in celo papeževa pisma pokvaril v Ratisboni. Pri ti priči je napadla huda bolezen njegova in petdeset njegovih spremeljencev, in vsi so umrli nenadne smrti. Še se spominjam žalostnega mrtvaškega sprevo-da — bil sem ravno takrat po opravih v Ogleju — in še mene so polile solze, ko so pripeljali patrijarha Sigharta mrtvega in izobčenega iz svete cerkve v Oglej k večnemu počitku."

"Mi je znano, Tadi. Ali Sighart je mrtev in zdaj sedi na patrijarški stolici Henrik, bivši kanonik megunjski."

"Pod krivo palico je vendar le dobro prebivati. Kako čast in slavo uživa Zvonimir, ki je vdan sveti stolici, kako pa se peha češki knez Vratislav za kraljevo krono in je vendar ne doseže. Pa ne samo to. Tudi avgsburški škof Emerih, ki je pritrjeval Sighartu na držav-nem zboru, je umrl nagle smrti."

Umrl je tudi hipoma verceljski škof Gregor, ki je skliceval shod na ronkalski ravnini, da bi papeža odstavili. Leto dni poprej je ravno tako nanaglo-ma umrl rimski škof Viljem, ki je papeža proklel. Ali ni vse to prst božji, ljubi moj?"

"Patrijarh Henrik je pač vdan papežu."

"Hm, hm," začne spet po ti-hem hrvaški peharnik, "ti mor-da ne veš, kako je pritiskal na kanoninke in goriškega grofa, zaščitnika oglejskega, cesarjev-namestnik, možniški gaštaldo Leopold, ko so volili patrijar-ha. Papež je moral poslati svoje odposlance v Oglej, da bi preiskali patrijarhovo izvo-litev, ako ni simonistična. Ali oglejski sufragani so bili v zve-zi z razkolnimi lombardijskimi škofi, in tako se je preiskava srečno iztekla za Henrika. Pa-pež ga je potrdil."

"Kaj vse ne poveš, Tadi! Henrik je torej vendar le pravilno izvoljen."

"Izvoljen pač, dokler ga Bog — toda pustiva to, prijatelj, in mi povej, kdaj bi ti mogel iz Ogleja? Stvar je nujna zakaj naš kralj Zvonimir se pripravlja na vojsko."

"Na vojsko — zoper Korotance? In jaz naj bi posredoval?"

"Ne gre za posredovanje, ampak za to, kdo bo poglavar sv. Cerkve, kdo bo nastavljal in odklanjal škofo in duhovnike — ali papež ali cesar?"

"Obe oblasti sta nam potrje-ni, duhovska in posvetna. Dak-ler se ti dve oblasti ne zedinita, toliko časa moramo že tudi mi drugi plavati v sredi med ne-bom in zemljo."

"Ali naša dolžnost je, Svetobor, da gremo sv. očetu na ro-ke in se trudimo, da izpelje pravilno razmerje."

"Priznaš torej vendar le, lju-bi Tadi, da naj jaz prevzamem vlogo posredovalca. In jaz naj bi posredoval med korotanskim knezom in kraljem Zvonimi-rom?"

"Vsekako, pobratime! Ali ni tebi to najlažje mogoče?"

"In kakšen povod je dobil Zvonimir, da napade Korotan-ce?"

"Kakor ti je znano, so se iz-za časa kralja Krešimira po Gosposveškem polju hrvaške naselbine. Ti Hrvatje iz Ko-rotana so se pritožili, da jih Ko-rotanci silno stiskajo in jim na-lagajo neznozna vojna breme-na."

"Ne verjamem, da bi Sloven-ci Hrvate stiskali. Ako se to res godi, delajo to le nemški grofi, slovenski ne. Daa se to odstrani, je treba le deželnemu knezu potožiti in on bo ta pri-tisk hitro ublažil."

"Hic Rhodus!" zakliče Ta-di, "stori ti Hrvatom to ljubav Svetobor!"

"Dobro," odvrne brnski prošt in oglejski kanonik, "poj-dem s teboj. Jutri zjutraj od-rineva."

Peharnik Tadej se je poslo-vil, Svetobor pa se zamisli. To-rej možniški gaštaldo je pomagal patrijarhu do prestola? Cesarja zastopa pri oglejskem kapitelju. Mogočen je ta se-liški grof, in kaj bi bilo, da se Svetobor razpre z gaštaldom docela?

Pri durih se prikaže Dobro-vit.

"Prečastni, Dražno sem vid-el. Ah, kako je lepa! Lepša kakor poprejši. Avbico ima na glavi in brezrokavni ošpetelj se ji tako poda."

"Kdo ti jo je pokazal? Kje biva?"

"Na trgu sv. Ivana ima neki Korotance svojo hišo in gostil-no. Pri njem prebiva Dražna."

"Kako da je ni na Možnici?"

"Dražna bi šla rada za Svet-ko, pa ji gaštaldo ni dovolil. Dejal je, da mora čakati v O-gleju, dokler se on ne vrne."

"Čudno to. Ta gaštaldo ima vedno svoje skrivnosti. Dobro-vit, pojdi in povej Dražni, naj se pripravi, da odide jutri zju-traj z menoj v Spljet."

"V Spljet, Presvetli? Tam biva zdaj hrvaški kralj Zvonimir."

"Tako je, Dobrovit! Gremo-tja po važnih opravih s pehar-nikom Tadejem na ladji hrva-škega kralja."

"In kaj poreče, gaštaldo?"

"To je moja skrb. Povej palatinu Koelju, da grem v Spljet in da se najdemo v Ja-kinu, kamor pridem za drugi-mi. Tudi moje konje naj žiz-ne popelje do Jakina. Pri si-nodi v Rimu se snidemo, ako ne že v Jakinu."

Dobrovit je ukrenil vse na-ročeno.

Krasno jutro se je spenjalo na obzoru in ladja hrvaškega kralja je mirno plula po Jadran-skem morju. Veslarji v spod-njem delu ladje so enakomerno dvigali svopa vesla, na krovu pa je sedel oglejski kanonik v

baržunastem naslanjaču. Poleg njega je sedel na škrlatas-tem stolu peharnik Tadi in na leseni ograji je slonela gospo-dična Dražna. Smejale se je njen drobni obraz, ko je gleda-la v oči češkemu knezu, mla-dost se je tresla na njenih licih in veselje se je bralo na njenih ustnicah.

Dobrovit se je prikazal na krovu in prinesel na cinastem pladniku zrelega sadja.

Dražna se je smejala srce, saj še ni videla sinjega neba nad modrim morjem.

"Kako ti je bilo pri sre-u, Dražna, ko te je surovi vitez odnesel izpred naših oči?" po-vpraša Svetobor deklico, ki je nosila dolg plašč do tal in roka-va povita s trakovi.

"Bilo mi je, Prečastni, kak-or bi se mi mozeg posušil in kri zvođenela. Sreča je bila ve-lika, da smo srečali s tvojim svakom. Drugače bi mi bila žalostna majčica! Zderad se je zagnal v Ortenburžana in kak-or bi mignil, sem zletela na njegovo sedlo. Prišlo bi bilo do krvavega boja, da se niso sporazumeli. Vialto je odnesel kožo, Ortenburžan pa je šel z nami in maršal ga je dal pre-tpeti do krvi v Ogleju na Pu-ščavnikovem mostu. Zapomnil si bo, kdaj je dekleta ropal."

"Ali pa ne," odvrne Svetobor, ki je nosil bronaste oklepe na kolenih in bogato, z biseri in srebrom vtako sukno, na glavi pa okroglo kapo, s kožuho vino opasano. "Ako te ne spravimo na prav varen kraj, boš spet žrtev roparjev. Ti Vialti ima-jo že svoj poseben namen, da tako preže za tabo."

"Gospodična, ti ostaneč od-slej pri nas. Boš videla, kako je pri nas prijazno," reče pe-harnik Tadi, ki je bil naprave-n na bizantinski šegi, z za-vihanim pokrivalom in z dra-gocenim plaščem z zlato zapoo-no.

"Zakaj ne Presvetli, ako je volja mojega in vašega gospo-darja," odvrne Dražna in se zavrti na peti kakor bi se lad-ja zavrtela.

Dobrovit je prinesel pljun-ko, Dražna jo prime, stopi na sredo krova in začne prebirati strune. Tadi je bil dober pe-vec in začel peti:

Što se sjaje rano u prozorje?
Dal' se sjaje sjajna mjese-čina?
Dal' se sjaje na iztoku su-nee?
Dal' se bjele na Prolomu snjezi?
Dal' se bjele zagorkinje vile?
Dražna je hitro ubrala stru-

ne za Tadajem in že je spre-mljala nadaljevanje:

Nije mjeseec, moja brata draga.
Da je mjeseec, na nebu bi bio:
Da je sunce, na iztoku b' jarkom;
Da su snjezi, davno b' okop-nili;
Da su vile, u gori bi bile,—

Severni veter je potegnil ka-pitan je raztegnil jadra in ve-slarji so odpočili. Kakor blisk je bežala ladja proti jugu, re-zala valove in majala sredi planega omrja. Popotniki so umolknili in se zavili v svoje plašče, veslarji so spet poprije-li za vesla in le galebi so letali nad površino morja ter prežali na svoj plen.

Že se je pokazalo obrežje, že se je pokazal otok Brač in sp-ljetska luka se je odprla kral-jevi ladji, ki so kimale ob ob-režju in pozdravljale došlo lad-jo.

Ljudje so se spoštljivo umi-kali kraljevemu peharniku, poz-dravljali popaževega poslan-ca in se na tihem smejali drob-ni deklici v haljasti obleki, sto-pajoči poleg svivolasega Dobro-vita, ki je bil oblečen kot češki vojak, z močnim oklepom, čr-nim štemom, sulico in ščitom.
(Dalje prih.)

Amerikansko ljudstvo nestrpno čaka veli-kanske republikanske zmage v novembru.

Ljudstvo je prepričano iz tužne skušnj-e, da država rabi spremembe od slabe na dobro vlado, in za to je odločilo, da to doseže brez vsakega dvoma.

Ker:

Je ozlovoljno radi profitarstva, visokih življenskih cen, kriminalne potrate in viso-kih davkov, katero bremenijo naj njim že tekom vseh preteklih sedmih let demokrat-ske administracije.

Ker:

Ima zaupanje, da bo republikanska stran-ka naredila konec temu zlu in bo ustanovi-la razmere, ki bodo omogočile, da bodo naše tovarne obratovala s polno silo, da bodo na-ši kmetje dobili za svoj trud primerno na-grado, da bodo ameriškani delavci imeli stalno delo od dobrih plač, in da bodo od-jemalci zavarovani proti izrabi.

Ker:

Je ljudstvo že sito muhaste in nevarne ter slabe in negotove vlade ene same ose-be, zato bo zahtevalo, da se zopet postavi vlada zastopnikov smislom ustave: vlada ljudstva, od ljudstva in za ljudstvo, z pro-stem izvrševanju ustavnih pravic, poseb-

no svobodnega tiska, govora in zborovanja.

Ker:

Ljudstvo trdno stoji proti vsakršnim ino-zemskim zapletljajem ali nagodbam, kate-re bi poslale naše mladeniče čez sedem mo-rij na vojno, ne da bi zavarovali in branili svoje ameriškanske interese temveč, da bi slugovali inozemskim koristim in sicer pod zahtevo in zapovedovanjem nekake višje-vladavine inozemskih velesil.

Ker:

Zahtevajo, da bo Amerika, kakor je bila, svobodna, napredna, polna blagostanja, srečna in v miru doma, ter pravična, mogo-čna in darežljiva v svojih poslih z inozem-stvom.

Ameriškani volilci, žene in možje isto-tako, vedo kaj jim jesteriti. Željno prič-a-kujejo, da odgovorijo pozivu k svoji naj-večji dolžnosti sovladojočega državaljana, in šli bodo, ter oddali svoje glasove v za-vesti, da bo njihova želja in volja zmagala. Zmaga je zapisana na zvezdami. Čutimo je vsepovsod naokolisebe. Celu v zraku, ki ga dihamo, se nahaja. Nemogoče jo je preprečiti, kakor vsako drugo usodo.
Republikanski narodni komite.